

การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

Administrative Development Model for Schools under the Provincial Aministrative Organizations

เทอดศักดิ์ โพธิ์ทอง¹, สุกัญญา แซ่มชัย², วิทยา จันทร์ศิลา³, อนุชา กองพวง⁴

Thirdsak Photong, Sukanya Chaemchay, Vithaya Jansila, Anucha Konpuang

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และดำเนินการวิจัยมี 3 ขั้นตอนดังนี้ 1) การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยใช้วิธีพหุกรณีศึกษา 2) การสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ 3) การประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยใช้แบบสอบถามประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นแบบอย่าง มีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสอดคล้องกับองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพองค์การทั้ง 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำกับองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพองค์การ 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) การจัดการสารสนเทศ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การบริหารวิชาการ และ 7) การบริหารทั่วไป

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดความเหมาะสมมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) บริบทของสถานศึกษา 2) ปัจจัยนำเข้า (บุคลากร/องค์คณะบุคคลงบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวก) 3) กระบวนการ (การนำองค์การ การวางแผนกลยุทธ์ การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้ปกครอง การมุ่งเน้นครูและบุคลากร การบริหารจัดการที่ดี และการจัดการสารสนเทศและการจัดการความรู้) และ 4) ผลผลิต

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า รูปแบบมีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์ ระดับมากที่สุด ทั้งรูปแบบโดยภาพรวม และเมื่อพิจารณาเป็นองค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อยของรูปแบบ

¹ นิสิตระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

³ รองศาสตราจารย์ ดร., กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Abstract

This research aimed at developing an administrative model for schools under the provincial administrative organization. The research was divided into 3 procedures; 1) The studying the conditions affecting the development of school administration among the schools under the provincial administrative organization and by collecting data with multi case study from 3 best practice schools 2) The formulating the administrative model for schools under the provincial administrative organization and by meeting of expert focus group discuss 3) The evaluating of the feasibility and utility of the model. The findings were as follows:

1. The condition of best practice schools selected had a pattern management styles relevantly with components of qualitative management: 1) Administrator's Leadership. 2) Strategic Planning 3) The consideration of parents and stakeholders 4) Information technology management 5) Human Resource Focus 6) Academic Management and 7) General Management.

2. The Model of school Administration developed were consisted of 4 Key components 1) Context of school 2) Inputs (person/ committees/ budget and facilities) 3) Processes (Administrator's Leadership, Strategic Planning, The consideration of Students and Parent, Human Resource Fours, Good Management, Information technology Management and knowledge Management) 4) output and 5) Feedback.

3. The result of Model evaluating was a high level in both of feasibility and utility at over all of Model, including key components and sub components.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้บัญญัติสิทธิของประชาชนในด้านการศึกษา และการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัด) มีอำนาจจัดการศึกษาอบรม และฝึกอบรมตามความเหมาะสมและความต้องการภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีอำนาจในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงิน และการคลัง ซึ่งเป็นอำนาจเป็นของตนเองโดยเฉพาะ กระทรวงมหาดไทยในฐานะ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการกำกับดูแล ส่งเสริม สนับสนุน การบริหารงาน องค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านนี้ คือ สำนัก การบริหารการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นทุกจังหวัด ตามพระราชบัญญัติ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) และแก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 3) พ.ศ.2546 ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งแต่เดิม อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ ส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 มาตรา 31 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการ ส่วนจังหวัดภายในเขตจังหวัด ซึ่งอยู่นอกเหนือเขต เทศบาล สุขาภิบาลและหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่น และสามารถจัดการศึกษาได้เอง (ชูวงศ์ ฉายาบุตร, 2539) และมีอำนาจในการบริหารจัดการในรูปแบบ คณะกรรมการอย่างมีอิสระ และระดมทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด จึงส่งผลให้การ จัดการศึกษาตอบสนองความต้องการของประชาชนใน ดั้งนั้นองค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงต้องรับผิดชอบ การจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในจังหวัดของตนเองตาม ความพร้อมของแต่ละจังหวัด

ในการวางแผนกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา นั้น เนื่องจากมีผู้เชี่ยวชาญในการบริหารสถานศึกษา ต่างๆ กล่าวไปในทิศทางเดียวกันว่า งานวิชาการถือเป็น หัวใจสำคัญ เพราะการเรียนการสอนเป็นงานหลักของ

สถานศึกษา และควรเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานไปพร้อม ๆ กันด้วย เพื่อให้ครูอาจารย์ได้ปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมียุทธศาสตร์สำหรับการบริหารงานวิชาการ กล่าวคือเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษา ปฏิรูปการเรียนรู้คิดสร้างสรรค์ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โดยใช้มิติทางศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมให้เอื้อต่อการพัฒนาวิถีชีวิต ตามหลักพุทธธรรม ในยุคการบริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงในยุคการเปลี่ยนผ่านทางสังคมในโลกปัจจุบัน และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์สู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ (สันติ บุญภิรมย์, 2552)

ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรใช้ทฤษฎีหลักการ บริหาร เพื่อบริหารจัดการให้ระบบการบริหาร และระบบสนับสนุนการเรียนรู้อื่น ๆ ขับเคลื่อนการพัฒนาให้มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ก่อให้เกิดคุณภาพและความพึงพอใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่น ๆ (Stakeholder) ด้วยการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management; RBM) เพื่อมุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล ด้วยการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรอย่างชัดเจน มีกระบวนการบริหาร การวัดผลการปฏิบัติงาน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) (วีระยุทธ ชาติตะกานนท์, 2552) แต่ปัญหาที่พบในการจัดการศึกษาขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดในปัจจุบัน คือ คุณภาพการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีบทบาทสำคัญที่จะแก้ปัญหานี้ได้ด้วยการบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมุ่งสู่ความเป็นเลิศในการบริหารจัดการสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงต้องมีการนำรางวัลคุณภาพแห่งชาติ ต่างๆ และมีการนำรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award : TQA) มาส่งเสริมการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีคุณภาพ (สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ, 2554) ดังนั้น การหารูปแบบการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงมีบทบาทสำคัญในการแก้ปัญหานี้

จุดประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์หลักเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษา สังกัดการบริหารส่วนจังหวัด
3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

วิธีดำเนินการวิจัย

องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 11 คน เพื่อการปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการศึกษาเอกสาร เพื่อเป็นกรอบในการศึกษาข้อมูลเชิงลึกกับสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่มีการปฏิบัติ (Best Practice) เป็นการศึกษาแบบพหุกรณี (Multi Case) กับโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 3 แห่ง ได้แก่ 1) โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี 2) โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ และ 3) โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงราย

ตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยการยกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงกับผลการศึกษาข้อมูลเชิงลึกจากกรณีศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้ง 3 แห่ง แล้วยกร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด และตรวจสอบรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัด

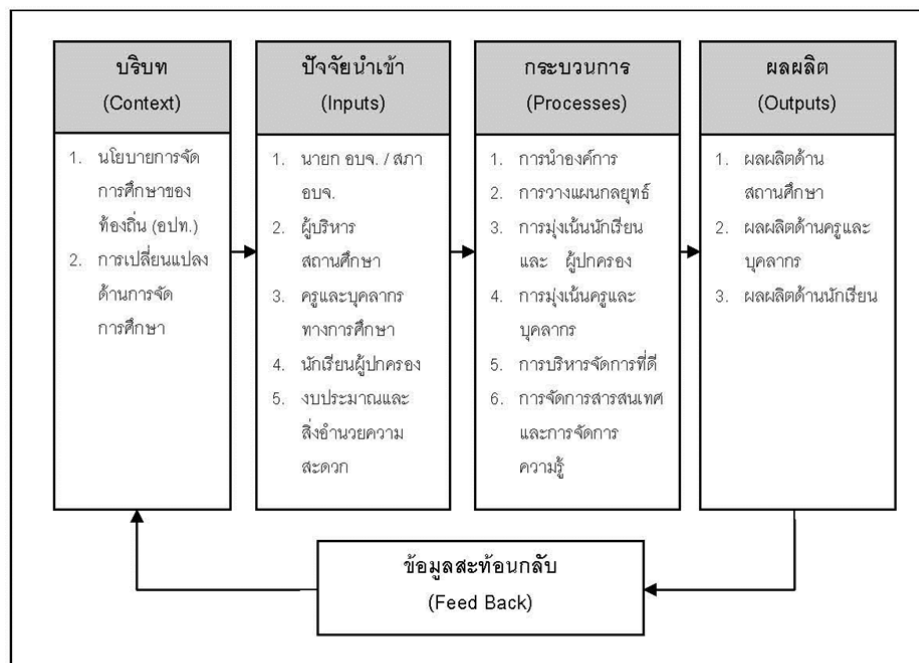
ตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยการยืนยันของบุคลากรสำคัญของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) โดยใช้แบบประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ จากแบบประเมิน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า สถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง มีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสอดคล้องกับองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพองค์การทั้ง 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำกับองค์ประกอบของการบริหารคุณภาพองค์การ 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) การจัดการสารสนเทศ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การบริหารวิชาการ และ 7) การบริหารทั่วไป

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า รูปแบบการ

บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความเหมาะสมและความเป็นได้ การมีการปรับปรุงรูปแบบโดยนำทฤษฎีเชิงระบบ (Systems theory) มาใช้กำหนดองค์ประกอบหลัก ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านบริบท ประกอบด้วย (1) นโยบายการจัดการศึกษาของท้องถิ่น (อปท.) และ (2) การเปลี่ยนแปลงด้านการจัดการศึกษา 2) องค์ประกอบด้านปัจจัย ประกอบด้วย (1) นายอบจ./สภา อบจ. (2) ผู้บริหารสถานศึกษา (3) ครูและบุคลากรทางการศึกษา (4) นักเรียนผู้ปกครอง (5) งบประมาณและสิ่งอำนวยความสะดวก 3) องค์ประกอบด้านกระบวนการ ประกอบด้วย (1) การนำองค์การ (2) การวางแผนกลยุทธ์ (3) การมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้อง (4) การมุ่งเน้นครู/บุคลากร และ (5) การบริหารจัดการที่ดี (6) การจัดการสารสนเทศและการจัดการความรู้ 4) องค์ประกอบด้านผลผลิต ประกอบด้วย (1) ผลผลิตด้านสถานศึกษา (2) ผลผลิตด้านครูและบุคลากร และ (3) ผลผลิตด้านนักเรียน ซึ่งแสดงดังภาพ 1

ภาพ 1 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทุกองค์ประกอบมีความเป็นประโยชน์มากที่สุด

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัย ผู้วิจัยมีจุดเน้นสำคัญของการอภิปรายผลไปที่ผลผลิตของการวิจัย ซึ่งได้แก่รูปแบบการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดใน 2 ประเด็น คือ 1) ฐานคิดสำคัญของรูปแบบ และ 2) ความเหมาะสมของรูปแบบกับบริบทของท้องถิ่น

1. ฐานคิดสำคัญของรูปแบบ จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านบริบท 2) องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า 3) องค์ประกอบด้านกระบวนการ และ 4) องค์ประกอบด้านผลผลิต ซึ่งใช้แนวคิดของทฤษฎีระบบ (Systems theory) เป็นฐานคิดของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งเน้นที่ระบบของสถานศึกษาจะเป็นระบบย่อยของสังคม ดังนั้น ระบบของสังคมย่อมส่งผลต่อระบบของสถานศึกษาจะส่งผ่านมาทางบริบทภายนอก (Context) แล้วกลับมายังปัจจัยของสถานศึกษา (Input) ผ่านไปยังกระบวนการ (Process) และเกิดเป็นผลผลิตขององค์กร (Output) โดยระบบภายในองค์กรสามารถปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาโดยน่านการสะท้อนกลับ (Feedback) มาทบทวนอย่างไรก็ตาม ฐานคิดของการใช้ทฤษฎีระบบมาเป็นกรอบแนวคิดหลักในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ เกิดจากข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนาของผู้ทรงคุณวุฒิ ในขั้นตอนของการตรวจสอบร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งก็มีความสมเหตุสมผล เนื่องจาก ทฤษฎีระบบนั้นถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลาย ในองค์กรทางการศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษา (Lunenburg and Ornstein, 2007, p. 19; Hoy and Miskel, 2008, p.292)

อีกฐานคิดหนึ่งนี้ให้เป็นประเด็นสำคัญขององค์ประกอบย่อย คือ ระบบคุณภาพตามกรอบแนวคิดรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ซึ่งเป็นรางวัลที่แสดงถึงความเป็นเลิศในการบริหารจัดการขององค์กรที่ทัดเทียมระดับมาตรฐานโลก

มีกฎเกณฑ์การตัดสินเช่นเดียวกับรางวัลแห่งชาติคุณภาพของประเทศสหรัฐอเมริกา (The Malcolm Baldrige National Quality Award: MBNQA) โดยการประยุกต์องค์ประกอบของเกณฑ์รางวัล TQM 7 องค์ประกอบ อันได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นลูกค้า และการตลาด 4) การจัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล 6) การจัดการกระบวนการ และ 7) ผลลัพธ์ทางธุรกิจ (สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ, 2554.)

ดังนั้น แนวคิดทฤษฎีระบบ (Systems theory) ซึ่งถูกใช้เป็นองค์ประกอบหลักของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในขณะที่แนวคิดเกี่ยวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติ ถูกนำมาประยุกต์แล้วจัดกลุ่มเป็นองค์ประกอบย่อยขององค์ประกอบหลักที่มีทฤษฎีระบบเป็นกรอบใหญ่

2. ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก มีฐานคิดมาจากแนวคิดทฤษฎี 2 ทฤษฎีหลักคือ ทฤษฎีระบบ และการบริหารคุณภาพเพื่อความเป็นเลิศการศึกษาให้กับท้องถิ่นไปดำเนินการ ดังนั้น ท้องถิ่นในส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมีอำนาจเต็มในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2550 มาตรา 80 (4) มาตรา 283 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 9 (2) และมาตรา 41 และพระราชกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2542 มาตรา 16-18 ที่เปิดโอกาสให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมจัดการศึกษาได้ทุกระดับตามความพร้อม โดยให้บริหารด้านการจัดการศึกษาเป็นบริหารสาธารณะที่จัดให้เพื่อประโยชน์ของประชาชน

อย่างไรก็ดี การจัดการศึกษาของท้องถิ่นในส่วนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดถือว่าเป็นเรื่องใหม่ เมื่อเทียบกับประสบการณ์การจัดการศึกษาของหน่วยงานการศึกษา สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือแม้กระทั่งเทศบาล ซึ่งสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีประสบการณ์จัดการศึกษามายาวนาน การจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดก่อนปี พ.ศ. 2542

เป็นการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในลักษณะต่าง ๆ อาทิเช่น การสมทบทุนวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาแก่หน่วยงานทางการศึกษาของรัฐและเอกชนที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการโดยส่วนใหญ่ แต่ภายหลังปี 2542 ที่มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 และพระราชกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ให้อำนาจกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถรับโอนสถานศึกษาจากหน่วยงานอื่นมาดูแลต่อ หรือ จัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเองได้ ซึ่งกล่าวได้ว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงได้ดำเนินการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรม หลังปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา

แม้ว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะมีประสบการณ์จัดการศึกษาจัดการศึกษาน้อยกว่าหน่วยงานการศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานการศึกษาสังกัดเดียวกันอย่างเทศบาลก็ตาม แต่องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีพื้นที่ความรับผิดชอบกว้างขวาง และครอบคลุมมากกว่าเทศบาล ทำให้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงมีโอกาสสัมผัสกับประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีบริบทของพื้นที่ต่างกันรวมทั้งทราบความต้องการของประชาชนในด้านต่าง ๆ รวมทั้งด้านการจัดการศึกษาที่หลากหลายมากกว่าเทศบาล จะเห็นได้จากข้อมูลการถ่ายโอนสถานศึกษาให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในช่วงปี 2544-2550 จำนวน 440 แห่ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554, หน้า 3) และมีเพิ่มมากขึ้น แสดงถึงความเชื่อมั่นของ ประชาชน และบุคลากรทางการศึกษาอื่น มีเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ขึ้น อาจเป็นเพราะการรับรู้ถึงจุดแข็งขององค์การบริหารส่วนจังหวัดด้านทรัพยากรในการจัดการศึกษา เกี่ยวกับความพร้อมเกี่ยวกับรายได้ และทรัพยากรทางการบริหารค่อนข้างเพียงพอต่อการจัดการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554, หน้า 4)

ดังนั้น ณ ปัจจุบันนี้้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจึงจัดการศึกษาใน 2 ลักษณะ คือ 1) จัดการศึกษาโดยตรงจากการรับโอนสถานศึกษา และการจัดตั้งสถานขึ้นเอง และการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของหน่วยงานต่างสังกัด ทั้งนี้ขอบเขตการวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะสถานศึกษาที่้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดตั้งขึ้น และสถานศึกษาที่ได้รับโอนมา และศึกษา

เฉพาะเจาะจงลงไปในกลุ่มสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีความพร้อมสูง มีการสนับสนุนด้านงบประมาณและทรัพยากรด้านการบริหารเพียงพอ และมีผลการจัดการศึกษา และการบริหารสถานศึกษาที่ปรากฏผลเด่นชัดว่ามีการปฏิบัติดีเป็นแบบอย่าง (Best Practice) ซึ่งแนวคิดดังกล่าว มุ่งเน้นศึกษาสถานศึกษาในกลุ่มที่มีขีดสมรรถนะสูง (High performance Organization) ตามกรอบแนวคิด และทฤษฎีที่เป็นหลักวิชา จึงใช้แนวคิดทฤษฎีเชิงระบบผสมผสานกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติเพื่อความเป็นเลิศขององค์กรให้สอดคล้องกับฐานคิดดังกล่าว อย่างไรก็ดี รูปแบบการบริหารสถานศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เป็นผลผลิตของการวิจัย มีการปรับให้เหมาะสมกับบริบทของการจัดการศึกษา ด้วยการนำกรอบคิดไปวิเคราะห์กับสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) จำนวน 3 แห่ง เป็นสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดตั้งเอง 1 แห่ง และเป็นสถานศึกษาที่รับโอนมา 2 แห่ง ระดับประถมศึกษา 1 แห่ง และเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นอีก 1 แห่ง แล้วทำการเติมเต็มด้วยความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความเหมาะสมของกระบวนการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย สำหรับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีประเด็นการอภิปรายดังต่อไปนี้

21 องค์ประกอบด้านบริบท ประกอบด้วย นโยบายการศึกษาของ้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษา ระบุเฉพาะเจาะจงไปที่แนวนโยบายการจัดการศึกษาของท้องถิ่นตั้งแต่ระดับชาติ ระดับ้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ภายใต้การนำของผู้บริหาร้องค์การบริหารส่วนจังหวัด ในขณะเดียวกัน การจัดการศึกษาของ้องค์การบริหารส่วนจังหวัดก็อยู่ภายใต้ร่มของการจัดการศึกษาของสากล เมื่อฐานวัดของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสังกัด้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นการพัฒนาขีดสมรรถนะของ้องค์การระดับสูงก็จำเป็นต้องนำแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในอนาคตมาเป็นแรงขับให้เกิดการบริหารการเปลี่ยนแปลงภายในสถานศึกษาที่สำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลงการศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ด้วยเหตุนี้้องค์ประกอบด้านบริบทจึงมีความสอดคล้องกับ

ความก้าวหน้าทางการศึกษาที่เป็นสากลในขณะเดียวกันก็ รักษาบริบทของตนเอง คือ แนวนโยบายการศึกษา และอัตลักษณ์ของท้องถิ่นด้วย

2.2 องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า มีกรอบแนวคิดจากปัจจัยการบริหารเกี่ยวกับเรื่อง คน (Man) ซึ่งสำคัญ คือ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด บุคคล/องค์คณะบุคคลนี้มีความสำคัญอย่างมากในการกำหนดทิศทาง/แนวนโยบายด้านการจัดการศึกษา และสนับสนุนการศึกษา ซึ่งแนวนโยบายดังกล่าวมีผลทำให้ ผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัด รวมทั้งคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพสูง หรือด้อยประสิทธิภาพได้ อีกทั้ง จะมีความเกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณ (Budget) และอำนวยความสะดวกด้านวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ของสถานศึกษา ล้วนมาจากแนวนโยบายของผู้บริหาร/คณะผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งสิ้น นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน เพราะเป็นผู้รับแนวนโยบายจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นทั้งนักพัฒนา นักปฏิบัติ และนักปกครอง ในการจูงใจและนำพาครู บุคลากร และผู้ปกครองที่มีมนุษยสัมพันธ์ และการสื่อสารที่ดีกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ในการสร้างคุณภาพการจัดการศึกษาตามวิสัยทัศน์ทางการศึกษาให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียนเทียบทันสากล สอดคล้องกับแนวนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และรักษาอัตลักษณ์ (Identity) ของสถานศึกษาอย่างสมดุล

2.3 องค์ประกอบด้านกระบวนการ มีขั้นตอนการดำเนินการโดยประยุกต์เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การนำองค์กร 2) การวางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นนักเรียน ผู้ปกครอง 4) การมุ่งเน้นครู/บุคลากร 5) การบริหารจัดการที่ดี และ 6) การจัดการสารสนเทศและการจัดการความรู้ ทั้งนี้ **การนำองค์กร** เป็นเรื่องเกี่ยวกับ 1) การกำหนดทิศทางทางการพัฒนาองค์กร 2) การสื่อสารในองค์กร 3) การกำกับ ติดตาม ดูแลองค์กร และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 4) ความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม เปรียบเสมือนเข็มทิศขององค์กรในการพัฒนาสถานศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำ ในการ

นำพาบุคลากร และผู้ที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือพัฒนาให้เกิดผลสำเร็จของการจัดการจัดการศึกษา ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่ตั้งใจร่วมกันจัดตั้ง ผู้บริหารสถานศึกษายังเป็นผู้นำในด้านการสร้างความรู้ ความเข้าใจอันดี ให้กับทุกฝ่าย ด้วยการสร้างระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมีการกำกับติดตามและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ให้รับฟัง (Voice) ความคิดเห็นข้อมูลรอบด้านจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงเป็นปัจจัยส่งเสริมต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ยาวไกล มีภาวะผู้นำ มีบุคลิกภาพที่เป็นมิตร มีประสบการณ์ และมีความมุ่งมั่นต่อการจัดการศึกษา และมีกระบวนการบริหารจัดการที่ดี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2554, หน้า 31) และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550, หน้า 311) เรื่องการวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบความสำเร็จ คือ ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษา มีโอกาสบริหารงานอย่างต่อเนื่อง มีทีมงานบริหารที่เข้มแข็ง ขั้นตอนการวางแผนกลยุทธ์ใช้การคิดและการบริหารเชิงกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนความสำเร็จซึ่งสอดคล้องกับองค์ประกอบของรางวัลคุณภาพแห่งชาติ รวมทั้งการมีระบบรับฟังเสียง (Voice) ของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อรวบรวมข้อมูลมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาได้อย่างทันทั่วถึง อีกทั้งมีการสร้างการจัดการความสัมพันธ์กับนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งองค์ประกอบย่อยนี้ สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่ได้รับการกระจายอำนาจการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่ต้องรับฟังเรื่องของประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

สำหรับขั้นตอนการ**มุ่งเน้นครู/บุคลากร** มีความเหมาะสมกับบริบทของงานการพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาที่มีแนวคิดของการวางแผนพัฒนาด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสม การเสริมพลังอำนาจให้กับบุคลากรในการตัดสินใจในงานที่ผูกโยงกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และความก้าวหน้าในอาชีพ ที่พิจารณาสวัสดิการ ขวัญกำลังใจ ให้เกิดความรักและผูกพัน

องค์กร สอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ที่พบว่าครูมีความพร้อมรับผิดชอบ ทุ่่มเทกกับการรงงานสอน จะเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมความสำเร็จของการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้นการพัฒนาครูซึ่งเป็นหัวใจของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสถานศึกษา ดังนั้นจึงต้องมีการพัฒนาความรู้ และทักษะด้านการจัดการเรียนรู้และมีการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้อยู่เสมอ

ส่วนขั้นตอนการบริหารจัดการที่ดี เกี่ยวกับการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล การบริหารงานวิชาการ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารทั่วไปที่มุ่งเน้นการบริหารอาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ของชุมชนที่ดี ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายในส่วนนี้เฉพาะเจาะจงไปในส่วนของการบริหารแบบธรรมาภิบาล เนื่องจากการบริหารแบบธรรมาภิบาลที่รวดเร็วและซับซ้อน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงในลักษณะนี้เอื้อให้เกิดการ ทุ่จริตและประพฤติมิชอบได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยและข่าวสารบ้านเมืองชี้ให้เห็นว่า เป็นองค์กรที่เลือกป้องกันผลประโยชน์สุ่ขเนื่องจากมีอำนาจในเรื่องของการบริหารงบประมาณ และการเก็บรายได้จากประชาชน ย่อมมีโอกาสที่จะเกิดการทุจริตคอร์รัปชันสูงกว่าปกติ การบริหารแบบธรรมาภิบาลที่ผู้นำจะต้องมีคุณธรรมจริยธรรม บริกราดด้วยความโปร่งใส รับผิดชอบ จึงมีความจำเป็นสูง อีกทั้งสถานศึกษาและผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำเป็นต้องสร้างระบบของการบริหารงานที่โปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้ และชี้แจงให้บุคลากรและสาธารณชนได้ตลอดเวลา การบริหารแบบธรรมาภิบาลจึงถือได้ว่ามีความเหมาะสมและเข้ามาเติมเต็มการบริหารจัดการที่ดีของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี สำหรับขั้นตอนการจัดการสารสนเทศ และการจัดการความรู้ ที่มุ่งเน้นการสร้างระบบการบริหารจัดการสารสนเทศของการบริหารสารสนเทศของการปฏิบัติงาน และสารสนเทศจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่ครอบคลุม ทันสมัย ทันการใช้งาน ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการพัฒนาความรู้ของบุคลากร (Community of Professional) และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ และส่งเสริมให้บุคลากรที่ประสบความสำเร็จและมีประสบการณ์สูงได้เป็นผู้นำในการถ่ายทอด และ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคลากรอื่น ๆ ได้เกิดการหมุนเวียน และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ช่วยสร้างเสริม การยกระดับการพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้นำที่มีสมรรถนะสูงได้เป็นอย่างดี ซึ่งถือว่าสอดคล้องกับแนวทางของเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ และทักษะของบุคลากรอันได้แก่ ครู และผู้บริหารสถานศึกษาในยุคการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.4 องค์ประกอบด้านผลผลิต ประกอบด้วยผลผลิตขององค์กรที่ครอบคลุมทั้ง 1) ผลผลิตด้านสถานศึกษา ที่พิจารณาจากคุณภาพการจัดการศึกษาของชาติ ผลผลิตตามตัวชี้วัด และเป้าหมายของสถานศึกษาตามพันธกิจ และยุทธศาสตร์ และวิสัยทัศน์ที่กำหนดและเน้นการบรรลุตามความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งเน้นการบรรลุความมีชื่อเสียงและความเป็นเลิศของสถานศึกษา 2) ผลผลิตด้านบุคลากร ที่มุ่งเน้นความรู้ความสามารถขั้นสูงของบุคลากร ที่มีขวัญกำลังใจ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีในการปฏิบัติงาน และ 3) ผลผลิตด้านนักเรียน เน้นความสำเร็จของคุณภาพผู้เรียนที่ชี้วัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ คุณลักษณะพึงประสงค์ตามหลักสูตร และอัตราความเสี่งเรื่อง อบายมุข ชู้สาว และยาเสพติดระดับต่ำ ซึ่งองค์ประกอบด้านผลผลิตนี้ได้ประยุกต์เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติบางส่วน แต่ก็มี การปรับปรุงตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีมุมมองของผลผลิตของสถานศึกษาในลักษณะของความเกี่ยวเนื่องแบบพหุระดับ (Multi Level) นั่นคือ ผลผลิตองค์การส่งผลต่อผลผลิตของบุคลากรที่สะท้อนการจัดการเรียนการสอนระดับชั้นเรียน และส่งผลไปถึงผลผลิตระดับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรการบริหารส่วนจังหวัดควรนำองค์ประกอบทั้ง 7 องค์ประกอบไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา โดยองค์กรวมมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์กรการบริหารส่วนจังหวัดควรนำวิสัยทัศน์และวิธีการพัฒนาการ

บริหารสถานศึกษาไปปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมาย
ของสถานศึกษาตนเองต่อไป

1.3 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ควรคัดเลือกสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดที่มีความพร้อมและสมัครใจ ทดลองใช้รูปแบบฯ
เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบฯ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้ง

ต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเชิงปริมาณเกี่ยวกับ

ปัจจัยที่สำคัญต่อประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของ

การจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด

2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผล

ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
ประเภทอื่น ๆ เพื่อทราบถึงองค์รวมของผลการจัด
การศึกษาและกำหนดเป็นนโยบายการพัฒนาโดย
ภาพรวม

2.3 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางการจัด

การศึกษาของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ
ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด

เอกสารอ้างอิง

ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2551). *ทฤษฎีการบริหารตามแนวคิดของปราชญ์ตะวันตก*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์ปัญญาชน.

ชูวงศ์ ฉายาบุตร. (2539). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น

ทิตินา ขัมมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนรู้การสอนทางเลือกที่หลากหลาย*. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิระยุทธ ชาติกาญจน์. (2552). *เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามืออาชีพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: นีคพอยต์.

สำนักงานบริหารการศึกษาท้องถิ่น. (2544). *แนวนโยบายการจัดการศึกษาในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระยะ 15
ปี (พ.ศ.2545-2559)*. กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). *สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2548*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
เลขาธิการการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). *รายงานวิจัยเรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายส่งเสริมการจัด
การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: พรินทวาทกราฟฟิค

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554). *รายงานการวิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ. (2554). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ปี 2555-2556 TQA
CriteriaPerformance*. มปท.

Hoy, W.& Miskel, C. (2008). *Educational Administration: Theory, Research, and Practice*. New York :
McGraw Hill.

Lunenburg, F.C. & Ornstein, A.C. (2007). *Educational Administration: Concepts and Practice*.
Belmont, CA: Wadsworth.